

การเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนระหว่างครู
 สังกศศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน

นายวันชัย เมธวีรัฐศิริ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-607-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012624

i 1029949x

A COMPARISON OF NEEDS FOR TEACHING COMPETENCY
IMPROVEMENT BETWEEN THE SOCIAL STUDIES TEACHERS
IN GOVERNMENT AND PRIVATE SECONDARY SCHOOLS

Mr. Wanchai Mekhirunsiri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนระหว่าง
ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน

โดย นายวันชัย เมฆทัญศิริ

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....อธิการบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาวิฑูล)

.....
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์)

.....
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุดมสิน)

.....
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ อารุณี)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนระหว่าง
ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน

ชื่อนิสิต นาย วันชัย เมฆทวีรุศิริ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนระหว่างครูสังคมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในด้านต่อไปนี้

1. การวางแผนการสอน
2. การดำเนินการสอน
3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีส่วนเสริมสมรรถภาพทางการสอนสังคมศึกษา ได้แก่ บุคลิกภาพ
มนุษยสัมพันธ์ และการแนะแนวการเรียนการสอน
5. วิธีการจัดเสริมสมรรถภาพที่ครูสังคมศึกษาต้องการ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา 124 คน จากโรงเรียน
รัฐบาล 26 โรงเรียน และครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา 96 คน จากโรงเรียนเอกชน 20 โรงเรียน
ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอน
ของครูสังคมศึกษา ประกอบด้วยแบบเลือกตอบ แบบประเมินค่า และแบบปลายเปิด และนำข้อมูลมา

วิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนระหว่างครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนโดยวิธีการหาค่าความแตกต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิต โดยใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

การเปรียบเทียบความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ปรากฏผลดังนี้

1. ความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้านการวางแผนการสอนของครูสังกัดศึกษาทั้งสองกลุ่ม ทั้งโดยส่วนรวม และโดยรายละเอียดแต่ละข้อ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้านการดำเนินการสอนของครูสังกัดศึกษาทั้งสองกลุ่มโดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของครูทั้งสองกลุ่มในรายละเอียดแต่ละข้อ พบว่าความต้องการของครูสังกัดศึกษาทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในข้อต่อไปนี้ คือ ทักษะในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยนักเรียนให้ใฝ่รู้และรักการศึกษากันคว้าเพิ่มเติม ทักษะในการประยุกต์วิธีสอนแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวุฒิภาวะของผู้เรียน และวิธีสอนเสริมเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. ความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูสังกัดศึกษาทั้งสองกลุ่ม ทั้งโดยส่วนรวม และในรายละเอียดแต่ละข้อ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้านปัจจัยอื่น ๆ ที่มีส่วนเสริมสมรรถภาพทางการสอนสังกัดศึกษา ได้แก่ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และการแนะแนวการเรียนการสอน ของครูสังกัดศึกษาทั้งสองกลุ่ม โดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อเปรียบเทียบความต้องการในรายละเอียดแต่ละข้อพบว่า ครูสังกัดศึกษา

ทั้งสองกลุ่มมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องต่อไปนี้
คือ วิธีการสังเกตและกลวิธีศึกษาความแตกต่างเป็นรายบุคคลทางค่านบุคลิกภาพ สติปัญญา
ความถนัด ความสนใจ และเจตคติของนักเรียน และวิธีการวินิจฉัยปัญหาและให้คำปรึกษาแก่
นักเรียนในด้านการเรียนตลอดจนการวางแผนการศึกษาต่อให้สอดคล้องกับความถนัดทางอาชีพ

5. ความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้านวิธีการจัดเสริมสมรรถภาพ
ในรายละเอียดแต่ละข้อของครูสังคมศึกษาทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกันทุกข้อที่ระดับความมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ 0.05

Thesis title A Comparison of Needs for Teaching Competency
Improvement between the Social Studies Teachers
in Government and Private Secondary Schools

Name Mr. Wanchai Mekhirunsiri

Thesis Advisor Assistant Professor Pibulsri Wasanasomsithi

Department Secondary Education

Academic Year 1986

Abstract

Purpose

The purpose of this research was to compare the needs for teaching competency improvement between the social studies teachers in government and private secondary schools concerning the following aspects:-

1. instructional planning
2. instructional skills
3. co-curricular activities management
4. other factors effecting teaching competency such as personality, human relationship, and instructional guidance
5. the methods of improving teaching competency

Procedures

The samples of this research were 124 social studies teachers from 26 government secondary schools and 96 social studies teachers from 20 private secondary schools selected by simple random sampling technique.

The researcher constructed a set of questionnaire on the social studies teachers needs for teaching competency improvement consisted of check-list, rating scale and open-ended items. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation, and t-test.

Results

In comparing the needs for teaching competency improvement between the secondary social studies teachers in government schools and those in private schools, it appeared as follows:

1. The needs for teaching competency improvement concerning instructional planning of both groups of social studies teachers in a whole aspect and in detail by separate items of this aspect were not statistically different at the 0.05 level of significance.

2. The needs for teaching competency improvement concerning instructional skills of both groups of social studies teachers in a whole aspect were not different at the 0.05 level of significance. But in comparing their needs in detail by separate items of this aspect, it was found out that the needs of both groups of social studies teachers were significantly different at the 0.05 level concerning the following items: skill in development of students' study habits, skill in applying various methods of teaching appropriate to the subject content and the students' maturity, and the exeleration teaching technique for high achievement students.

3. The needs for teaching competency improvement concerning co-curricular activities management of both groups of social studies

teachers in a whole aspect and in each separate item of this aspect were not statistically different at the 0.05 level of significance.

4. The needs for teaching competency improvement concerning other factors effecting social studies instruction such as personality, human relationship, and instructional guidance of both groups of social studies teachers in a whole aspect were not statistically different at the 0.05 level of significance. But in comparing their needs in detail by separate items of this aspect, it was found out that the needs of both groups of social studies teachers were significantly different at the 0.05 level concerning the following items: techniques of observation and study the students differences in personality, intelligence, aptitudes, interest and attitudes, and techniques of analyzing the students' problems and of students counseling concerning education and education planning in accordance with their vocational aptitudes.

5. The needs for teaching competency improvement concerning the methods of improving teaching competency of both groups of social studies teachers in detail by separate items of this aspect were not statistically different at the 0.05 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนช่วยพิจารณา แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ช่วยศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุคมสิน ผู้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไขเกี่ยวกับการวิเคราะห์และเสนอข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านและขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิไล แยมงามเหลือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทักคี่ศรี ปาณะกุล อาจารย์สุมาลี เสรีโรคม ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเสนอแนะ ในการทำแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร เขาวนดี คุณชัยสิทธิ์ บุรณะวิทย์วิฑู ผู้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแจกแบบสอบถามอย่างดียิ่ง และขอขอบพระคุณอาจารย์ สังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนที่เป็นตัวอย่างประชากรทุกท่าน ที่ได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้มาตลอด และขอบพระคุณบัณฑิต วิทยาลัยที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้เป็นจำนวน 2,400 บาท

วันชัย เมฆทิวศิริ

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย..... ๖

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ๗

กิตติกรรมประกาศ..... ๘

รายการตารางประกอบ..... ๙

บทที่

1. บทนำ..... 1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 4

 สมมติฐานของการวิจัย..... 4

 ขอบเขตของการวิจัย..... 5

 ข้อตกลงเบื้องต้น..... 5

 คำจำกัดความในการวิจัย..... 6

 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย..... 6

2. บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 7

 บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง..... 7

 ความหมายสมรรถภาพของครู..... 8

 สมรรถภาพครูสังคมศึกษา..... 15

 วิธีการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูโดยทั่วไป..... 22

 วิธีการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังคมศึกษา..... 25

 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 29

 งานวิจัยในประเทศ..... 29

 งานวิจัยในต่างประเทศ..... 36

3. วิธีดำเนินการวิจัย..... 42

 การศึกษาค้นคว้า..... 42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือในการวิจัย.....	42
ประชากรของการวิจัย.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	94
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	94
วิธีดำเนินการวิจัย.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผลการวิจัย.....	100
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย.....	109
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	120
ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	121
ข. รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและเอกชนที่เป็นประชากรในการวิจัย.....	122
ค. หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแบบสอบถาม.....	124
ประวัติผู้เขียน.....	143

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงสภาพภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน.....	48
2. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการ เปรียบเทียบด้วยค่าที (t) ของความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการ สอนระหว่างครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียน เอกชนในด้านการวางแผนการสอน.....	58
3. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการ เปรียบเทียบด้วยค่าที (t) ของความต้องการการเสริมสมรรถภาพ ทางการสอนระหว่างครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชนในด้านการดำเนินการสอน.....	63
4. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบด้วยค่าที (t) ของความต้องการการเสริม สมรรถภาพทางการสอนระหว่างครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร....	69
5. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบด้วยค่าที (t) ของความต้องการการเสริม สมรรถภาพทางการสอนระหว่างครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในด้านปัจจัยอื่น ๆ ที่มีส่วน เสริมสมรรถภาพทางการสอนสังกัดศึกษา ได้แก่ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ การแนะแนวการเรียนการสอน.....	73
6. แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบด้วยค่าที (t) ของความต้องการการเสริม สมรรถภาพทางการสอนระหว่างครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนด้านวิธีการจัดเสริมสมรรถภาพที่ครู สังกัดศึกษาต้องการ.....	77

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7. แสดงจำนวนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้าน การวางแผนการสอน.....	83
8. แสดงจำนวนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้าน การวางแผนการสอน.....	84
9. แสดงจำนวนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้าน การดำเนินการสอน.....	86
10. แสดงจำนวนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้าน การดำเนินการสอน.....	87
11. แสดงจำนวนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้าน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	88
12. แสดงจำนวนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้าน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	89
13. แสดงจำนวนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้าน ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีส่วนเสริมสมรรถภาพทางการสอนสังคมศึกษา.....	90
14. แสดงจำนวนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนด้าน ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีส่วนเสริมสมรรถภาพทางการสอนสังคมศึกษา.....	91

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15. แสดงจำนวนของครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนในวิธีการ จัดเสริมสมรรถภาพทางการสอนที่ครูสังกัดศึกษาต้องการ.....	92
16. แสดงจำนวนของครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนในวิธีการ จัดเสริมสมรรถภาพทางการสอนที่ครูสังกัดศึกษาต้องการ.....	93